

TYÖLÄISNAINEN

SOSIALIDEMOKRATISEN NAISLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

Tilaushinnat Suomessa:

Koko vuosi	Smk. 4: —
Puoli »	» 2: —
Yksityisnumeroita	» —: 10
Amerikassa koko vuosi	1 doll. 25 cent.
» puoli »	» 65 »
Venäjällä koko vuosi	1 rupl. 75 kop.
» puoli »	» 90 »

Vastaava toimittaja:

MIINA SILLANPÄÄ

Toimitussihteeri:

HILJA PÄRSSINEN
Osoite Helsinki, Eläintarha 14

2 vuosikerta

Ilmestyy Helsingissä kerran viikossa

Konttori: Helsinki

Antink. 20. Avoinna klo 10—2, 6—8.

Puhelin 56 59.

Sosialismin voittokulkua.

»Sosialistit vähenevät» huutavat porvarilliset, lohduttaen sillä itseään sosialismin pelossa. Mutta kuinka perää vailla tuo puhe sen tietää kun seuraa oloja koti- ja ulkomailla.

Amerikassa kääntyy ammatillinen liike yhä enemmän sosialistisiin. Suurena kiihottavana tapauksena ovat olleet ne sortotoimenpiteet, joihin vallassaolijat ryhtyivät, kun suuri Western Federation of Miners (Lännen kaivonmieli) taisteli lakolla kaivosten omistajia vastaan. Lakon aikana komennettiin työväen kimppuun sotäväkeä, vaan oli tuo moniin tuhansiin nouseva järjestynyt työmiessjoukko myös aseilla varustautunut, joten sotaväen yritykset raukenivat. Vangittiin sitten lakon johtajia m. m. Charles H. Moyer ja William Haywood ja Pettibone. Näitä vastaan on jatkunut oikeusjuttuja, joissa luokkaoikeus teki voitavansa näiden miesten saattamiseksi hirttotuomioon. Haywood syytteiden perättömyyden tähden vapautettiin jo aikaisemmin ja nyt lennättävät lehdet tietoa, että Moyer ja Pettibone ovat myös syyttömiksi julistettuina vapautetut. Vireillä ollut tuttu on kiihoittanut mieltä ja samalla avannut työväen silmiä. Sillä oli tarkoitus vahingoittaa työväen järjestymistä, mutta vaino vaikutti päinvastaista. Sosialismi leviää Amerikassa veljestäen sinne virranneita monia kansallisuuksia. Ja enemmän kuin mikään agitatio levittää yksityisomistusoikeutta vastaan vihamielisyyttä siellä valitseva suuri liikepula työnseisauksiin ja satojen tuhansien työntekijäin työstä häätämiseen, joten turhaa on kuvitellaakaan sosialismin palon sammumista siellä.

Kaikkialla Europpa kuohuu. Unkarissa, Preussissa, Itävallassa, Italiassa, Portugalissa. Viimeinen sosialismin voitoista on äsken pidetyn Englannin työväen kongressin päätöksissä. Kongressissa oli edustettuna 276 työväen järjestöä eli liittoa, joiden yhteinen jäsenmäärä on 1 milj. 72 tuh. 423.

Kokouksen avauspuheessa lausuu parlamentin jäsen V. Hudson: »Viimeisen parin vuoden ajalla on yhä selvemmin tullut käsittämään ettei Englannin työväestö, jakaantuneena pieniin, erinäisiin ryhmiin, voi saavuttaa sanottavia poliittisia voittoja. Sen sijaan yhteenliittyneinä on asianlaita päinvastainen. Yksi suuri työväen valtiollinen puolue voipi edustaa työväen asioita valtiollisesti monta vertaa voitokkaammin mitä sama lukumäärä pikkuryhmiin jakaantuneita työläisyhdistyksiä parhailla ponnistuksillaakaan voisi. Sen saman katsomuksen innostamana on työväen puolueen toimeenpaneva komitea pyrkinyt yhdistämään myöskin parlamentin alahuonon erinäisiä työväen edustajaryhmiä yhteistoimintaan.»

Mille kannalle Englannin järjestynyt työväki asettuu sosialismiin siitä syntyi tärkeä keskustelu. Ja päätös on tunnettu. Kokous lausuu: »Tämän kongressin mielestä on nyt tullut aika, jolloin Työväen puolueen selvänä tarkoituksena pitää olla tuotannon, jaon ja vaihdon välineiden sosialiseraaminen kansanvaltaisen yhteiskunnan omaisuudeksi, jota käytetään koko yhteiskunnan hyväksi; ja työväen täydellinen vapauttaminen kapitalismin ja maanomistajain vallanalaisuudesta sekä tasa-arvoisuuden hankkiminen eri sukupuolille».

Päätöksen puolesta äänesti 514,000 ja vastaan 469,000. Vastustajissa oli kuitenkin 91,000 sosialistisia, jotka olisivat tahtoneet vielä jyrkempää pontta. Yli 600,000 omaksui siis sosialismin periaatteen, että on pyrittävä ottamaan tuotanto yhteiskunnalle. Eräs puhuja lausui: »Sallittakoon minun sanoa, että vastustajiemme alituinen huuto sosialismin peikosta on kasvattanut meistä jo sosialisteja. Ja siihen suuntaan itsetietoisesti pyrkimästä emme liioin voi millään järkevällä syyllä kieltäytyä. Sosialismi on välttämättömästi tunkeutuva Englannin työväen aivoihin.»

Naisten äänioikeuskysymyksessä myöskin voitti samassa kongressissa taktiikka, mitä m. m. me Suomessa noudatimme. Hylättiin eräiden tekemä ehdotus, joka puolusti naisten äänioikeutta rajoituksilla ja hyväksyttiin Stuttgartin päätöksen suuntaan, että: kongressi kannattaa Työväen puolueen ohjelman vaatimusta, että yleinen ja yhtäläinen äänioikeus on saatava sekä miehille ja naisille ja että sitä rajoittavat omaisuusmääräykset poistetaan». Myös päätettiin vaatia pois lähuone parlamentista.

Tässä kerrotut tapaukset täyttävät ilolla kaikkein niiden mielet, jotka odottavat köyhälistö-liikkeen suurta tulevaisuutta. Se lähestyy. Joskin yhä huomispäivä tuo nälkää ja hätää, niin se myös tuo viestejä aatteen voitoista. Ja aatteen voittoa seuraa lievitys kurjuuteen, seuraa köyhien onni.

H. P.

Valtiopäivät koolle.

Eduskunta kokoontuu taas helmikuun 10 p. »armollisen» kutsumisen johdosta. Mistä syystä eduskunnan vakinaisen kokoontumisaika on lykätty 10 päivää tuonemmaksi, mutta ihmeellisesti se tuntuu ja samalla se niin selvästi näyttää, miten riippuvaisia olemme Keisarin mielivallasta. Itse asiassa on se kai yhdentekevä kokoontuuko eduskunta

kymmenen päivää aikaisemmin tai myöhemmin, paitsi, että tämä muutosilmoitus tuli liijan myöhään, joten monet edustajista olivat jo ehtineet erota työpaikoistaan ja hankkia etulaisen toimiin, joten se heille tulee taloudelliseksi tappioksi.

Nyt siis taas saadaan nähdä samat »seremoniat» kun viime istunnon alkajaisissa: valtakirjain tarkastus, kirkossa ja valtaistuinsalissa käynti, y. m. »paraatimaiset» temput jotka on uskollisesti säilytetty päiväesityksessä. Että nämä juhlallisuudet noudatettaisiin kunkin eduskuntakauden, toisin sanoen uusien vaalien jälkeen alkavissa ja viimeisen istuntoajan loputtua vaalien edellä, olisi siinä edes vähän järkeä, mutta että nämä uudistetaan joka vuosi, on se naurettavaa. Ensiksi tiedetään viime istuntokaudelta ketkä ovat laillisia edustajia, mutta siitä huolimatta on senaatin määräämä ko-reassa virkapuvussaan oleva herra tarkastamassa — onko valtakirjat »lailliset». Sitten kokoonnutaan juhlallisesti valitsemaan puhemiestä, joka sen jälkeen tekee — valan. Nämä nyt olisi siedettäviä, mutta sitten määrätään, että sinä ja sinä päivänä pidetään jumalanpalvelus, johon edustajat menvät juhlarassissa. Istuntosalista jumalanpalveluksen jälkeen mennään valtaistuinsaliin, jossa kenraalikuvernööri keisarin nimessä julistaa valtiopäivät avatuksi, jonka jälkeen puhemies julkilukee puheensa keisarille ja jos ei puhemies niin ainakin joku porvareista huutaa: »eläköön keisari», jonka jälkeen juhla on päättynyt.

Tällä asialla on toinenkin puolensa nimittäin, että nämä juhlallisuudet maksavat huiumaavia summia valtiolle. Viime kesänä tiesivät sanomalehdet kertoa, että yksistään juhlamenojen ohjaajalle oli annettu vaivoistaan tuo sievoinen summa kaksituhatta markkaa, ja emme suinkaan saa uskoa, että tämä on ainoa joka saa vaivoistaan makson. Valtiopäiväkööri on sekin kallis, kuin kirkko ja palatsin palvelijakunnat ja virkamiehet saavat tästä luonnollisesti sievät taskurahansa. Tämä kaikki näyttää, että olisikin tarkoitettu saada näitä muodollisuuksia säilyttämällä virkamiehille tilaisuutta joka vuotisiin sivuansioihin, edustajiin vaikuttavat nämä juhlallisuudet piinaavasti. Yleisöä kokoontuu kadulle suurissa joukoissa katselemaan kun edustajat juhlallinen ilme kasvoiltaan marssivat läpi väkijoukon ja joukosta kuuluu kuiskeita »katsos tuossa on se kuulu, katsos tuossa tulee se kauhea se ja se».

Eduskuntajärjestyksessä on paljon kaavamaisuuksia, jotka vaikeuttavat ja hidastuttavat toimintaa ja estävät todellista edistysuudistuksien esille ottamista, niinpä määräys, että hallituksen puolella valmistetut »armolliset esitykset» kuten niitä kutsutaan, on pakko ensin käsitellä ennenkuin saa ottaa edustajien sisäanjättämistä anomuksia tai esityksiä käsiteltäväksi. Sanomalehdet ovat jo kertoneet mitä hallitus on valmistanut ensi istuntokaudeksi ja jotka ovat hyvin kuvaavia, mihin eduskunnan aikaa käytetään, ne ovat esitykset.

Jakolaitosta koskevasta laista;

Jouluk. 6 p. 1869 annetun kirkkolain uuden suomalaisen tekstin hyväksymisestä;

Erinäisistä muutoksista ja lisäyksistä Suomen evankelisluterilaisen kirkon kirkkolakiin jouluk. 6 p:ltä 1869;

Tilattoman maalaisväestön maahankinnan helpottamisesta;

Sahanomistajain maanhankinnasta;

Vesijättömaiden muodostamisesta itsenäisiksi tiloiksi;

Sukutilan myynnin oikeudesta;

Leimasuostunnasta;

Pelikorttisuostunnasta;

Valtiopäiväkustannuksista!

Varojen osottamisesta niihin tarpeisiin, joihin varsinaiset tulot eivät riitä;

Metsien hoidosta;

Hirvenmetsästyksestä;

Kulkulaitosrahastosta;

Kansakoulusuostunnasta;

Maalla olevia kansakouluja koskevasta oppivelvollisuudesta;

Senlisäksi on senaatti ehdottanut että seuraavat esitykset joita ei viime valtiopäivillä ehditty loppuunkäsitellä, annetaisiin pian kokoontuville valtiopäiville, nimittäin:

Maanteiden rakentamisesta ja kunnossapidosta;

Kyytilaitoksesta; ja

Elinkeinolaista.

Ei vielääkään siis ole näkyvissä esitystä kunnallisesta äänioikeudesta, joka olisi mitä kipeämmin tarvis saada.

Nyt siis saadaan taas valmistella kuulemaan, mitä kaikkia näistä saadaan valmiiksi ja mitä kaikkia hallituksen esityksistä hylätään. Torpparilaki odottaa ratkaisuaan, elinkeinolaki samoin, molemmat jo viime istunnossa keskenjääneitä. Sitäpaitsi on palkollislaki kokonaan käsittelemättä myöskin viime istunnossa sisään jätetty. Työtä siis ei tule puuttumaan jos vaan saataisi nopeampi asiain käsittely aikaan ja poistetuksi kaikki jarrutuslaitokset eduskuntajärjestyksestä. Suuri valiokunta olisi ensin siirrettävä muinaismuisto museoon sillä siihen kompastutaan heti kun saadaan joku lakehdutus valiokunnassa valmiiksi, ja sitten olisi koko eduskuntajärjestelmä saatava yksinkertaisemmaksi. Sitä on valmisteleva.

Miina S.

Merentakaisten toivomuksia.

Nykyään vallitseva liitepula Amerikassa on johtanut työnjäljaukseen ja vaihtanut työttömyyden kasvamiseen naistyöntekijäin keskuudessa. Tuhansien tehdas- ja liiteapulaisnaisen on täytynyt siirtyä palvelijattarina työvoimaansa kauppaamaan. Taas toisaalta yläluokan wararifot lisäävät palvelijattarien työttömyyttä joukkoa, sillä löytyy paikkoja, joissa ennen on pidetty 20—10 palvelijaa nykyään supistuu luku 10—5, jopa kahteenkin. Sijäffii tavaton siirtolaisuus, jota wiffo tuo tuhansittain uusia työvoimia työmarkkinoille fil-pailemaan entijän työttömäin lauman kanssa, saattaen fil-pailun leiwästä ankaraksi. Ne työntekijöistä, jotka osaavat maan fieltä ja owat tottuneet maan tapoihin, saawat enemmin työtä ja suhteellisesti paremmilla ehdoilla, kuin ne, jotka owat wasta maahan siirtyneet. Niille tavallisisjain oloissa huonoimmat paikat jää ja nykyään on kurjimmat kaitista heidän waralta.

Kuitenkin ilmoittawat New-Yorkin suomalaiset paifanwälistysoimistot hywin loistawasti sanomalehdissä, kuinka runsaasti muka on työtä palveluspaikkoja maalle sekä kaupunkiin saatavana ja hywillä ehdoilla. Sattuu niinkin, että tyttöset, joilla josjain pikkukaupunuisissa on palveluspaikka uskowat ilmotusta, jota kerran on suomalaisessa lehdesä, ja siirtywät sinne, mutta kuinka usea onkaan pethynyt. Palwelusta ei olekaan saatavana, jensijaan joutuwat he omaijitta, ystäwittä ollen paifanwälistysoimiston asuffaaksi, joka kaitesja ihmisystäwyydeseään pitää asuntaa ja ruokalaan turwattomille tytöille, joten tytöt saawat asua siellä ja syödä ennakolta useamman kuukauden palkan. Sehän jaloutta ja ihmishyötyä, jota herra Jusfilakin osoittaa antaesjaan sanomalehti ilmoituksilla narraamilleen tytöille asunnon, kuitenkin unhoittamatta määrätä kaitesta siwosjen forwauffen, joka ruokatalon pitäjälle tuottaa hyviä woittoja. Tällaiseen sanomalehti ilmoitukseen uskoen siirtyi myös eräs towerini New-Yorkiin ja hänen kansansa teimme hawaannoitta nykyoloista työttömäin palvelijattarien asemasta. Käydesämme kahdesja suomalaisessa paifanwälistysoimistossa, joilla molemmilla ilmotusten mukaan on aina lufiisia paikkoja saatavana, hämmästyimme suuresti, kun palveluspaikkojen sijasta